

4^ο (από 6) Συνημμένο στο: ΣΕΕ Β. Καλοκύρη (ΠΕΚΕΣ Κρήτης, Αρ. πρ. 3458/9-12-2022)

Υλικό από την Επιμορφωτική - Επιστημονική Ημερίδα:

«Διδασκαλία στα Αρχαία Ελληνικά Γυμνασίου με αξιοποίηση του Νέου Προγράμματος Σπουδών. Μεθοδολογία και παραδείγματα εφαρμογής.»

Διοργάνωση:

Σ.Ε.Ε. Φιλολόγων Δρ Β. Καλοκύρη - Ομάδα Ι.Ε.Π. εκπόνησης Νέου Προγράμματος Αρχαίων Γυμνασίου (Μ. Φουντοπούλου, Ε. Κωσταρά, Ν. Κούκης, Β. Ζήκα, Κ. Λάζου-Μπαλτά) – Πρότυπο Γυμνάσιο Ηρακλείου Κρήτης

Συνεργασία στη διάχυση της παρακολούθησης της Ημερίδας: ΣΕΕ ΠΕ02 Δρ Στ. Ζανέκα

Παρασκευή, 2 Δεκεμβρίου 2022, στο Πρότυπο Γυμνάσιο Ηρακλείου (Αμφιθέατρο)

- επίσης δυνατότητα διαδικτυακής παρακολούθησης μέσω αίθουσας webex της ΣΕΕ Β. Καλοκύρη για Φιλολόγους Γυμνασίων και Λυκείων

- Ηρακλείου επιστημονικής αρμοδιότητας της ΣΕΕ Φιλολόγων Β. Καλοκύρη
- και Ρεθύμνου και Χανίων επιστημονικής αρμοδιότητας της ΣΕΕ Φιλολόγων Στ. Ζανέκα.

4. Δρ Νικόλαος Κούκης, Εκπονητής του νέου ΠΣ στα Αρχαία Ελληνικά Γυμνασίου, Φιλολόγος, Διευθυντής 3ου Γυμνασίου Κηφισιάς

Σύγχρονοι γραμματισμοί και ΤΠΕ στο νέο ΠΣ της ΑΕΓΓ για το Γυμνάσιο

Ηράκλειο, 02 Δεκεμβρίου 2022

**ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ
ΓΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΟΥΣ**

**Σύγχρονοι γραμματισμοί και ΤΠΕ στο νέο ΠΣ
της ΑΕΓΓ για το Γυμνάσιο**

Σύγχρονοι γραμματισμοί και ΤΠΕ στο νέο ΠΣ της ΑΕΓΓ για το Γυμνάσιο

Νικόλαος Ι. Κούκης

Περιεχόμενα Παρουσίασης

- Η έννοια του γραμματισμού
- Είδη γραμματισμών (ενδεικτικά)
- Οι ΤΠΕ ως άξονας διδακτικής λειτουργίας
- Σύγχρονοι γραμματισμοί και διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών κειμένων από μετάφραση - νεοελληνική απόδοση στο Γυμνάσιο
- Αξιοποίηση των ΤΠΕ στο μάθημα των αρχαίων ελληνικών από μετάφραση - νεοελληνική απόδοση στο Γυμνάσιο
- Εφαρμογή εκπαιδευτικού λογισμικού στα αρχαία ελληνικά από μετάφραση - νεοελληνική απόδοση στο Γυμνάσιο
- Σύγχρονοι γραμματισμοί και διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών κειμένων από πρωτότυπο στο Γυμνάσιο
- Η αξιοποίηση των ΤΠΕ στο μάθημα των αρχαίων ελληνικών από πρωτότυπο στο Γυμνάσιο
- Εφαρμογές ΤΠΕ και αρχαία ελληνικά από πρωτότυπο στο Γυμνάσιο

Η έννοια του γραμματισμού

Γραμματισμός

- δεξιότητες της ανάγνωσης και της γραφής
- εγγραμματισμός - literacy

Αλφαριθμητισμός ή Γραμματισμός

- εστίαση στην ικανότητα ανάγνωσης και γραφής
- όρος πιο ευρύς και δυναμικός

Γραμματισμός

- δεξιότητα του (εγγράμματος) ατόμου να είναι αποτελεσματικό στις καθημερινές κοινωνικές του δραστηριότητες
- εξελικτικός και πια αναπτυσσόμενος σε διάφορα μέσα επικοινωνίας και άλλα σημειωτικά συστήματα

Η έννοια του γραμματισμού

Απομάκρυνση της κωδικοποίησης και διάδοσης της πληροφορίας από την παραδοσιακή έντυπη και βιβλιοκεντρική εκδοχή της

Ανάδυση νέου τεχνολογικού γραμματισμού και δημιουργία ανάγκης νέων μορφών εγγράμματης πρακτικής

Οι μαθητές/τριες καλούνται να προβληματιστούν και να προσαρμοστούν στις ραγδαίες αλλαγές που συντελούνται στις μορφές αναπαράστασης τη γλώσσα, την κειμενικότητα και την επικοινωνία

Είδη γραμματισμών (ενδεικτικά)

γλωσσικός

- ✓ κατάκτηση προφορικού λόγου
- ✓ κατάκτηση χρήσης της γλώσσας (προσχολική ηλικία)
- ✓ ο πρώτος γραμματισμός του ανθρώπου
- ✓ μέσο επικοινωνίας

σχολικός

- ✓ καλλιέργεια δεξιοτήτων
- ✓ αφηρημένη/κριτική σκέψη
- ✓ κατάκτηση κανόνων συμπεριφοράς και επικοινωνίας
- ✓ οι διαρκείς αλλαγές μεταβάλλουν τη μορφή του

κοινωνικός

- ✓ ικανότητα κατανόησης του περιβάλλοντος κόσμου
- ✓ συνειδητοποίηση της θέσης μας εντός του κόσμου
- ✓ ιστορική, πολιτιστική και κοινωνική ταυτότητα του ατόμου
- ✓ επηρεάζει τη διαδικασία κατανόησης/παραγωγής ενός κειμένου

Είδη γραμματισμών (ενδεικτικά)

Ψηφιακός

- ✓ απότοκος τεχνολογικής και ψηφιακής ανάπτυξης
- ✓ «τεχνολογικός», «ηλεκτρονικός», «διαδικτυακός»
- ✓ επιδρά στη μετάδοση, τον όγκο, την κατανόηση πληροφορίας
- ✓ σηματοδοτεί αλλαγή μέσω διδασκαλίας & στοχοθεσίας σχολικού προγράμματος

Πολυγραμ-ματισμοί

- ✓ ποικιλία μορφών των κειμένων
- ✓ πολυπολιτισμικότητα, πολυγλωσσία σύγχρονων κοινωνιών
- ✓ πληθώρα τρόπων εκφοράς ενός μηνύματος
- ✓ κοινωνική πολυμορφία ⇒ ανάγκη ανάπτυξης νέων δεξιοτήτων

Το περιεχόμενο του όρου «γραμματισμός» σε συνάρτηση με οικονομικές, κοινωνικές και πολιτισμικές μεταβολές
⇒ **ανάγκη καλλιέργειας νέων δεξιοτήτων (*ΑΕΓΓ)**
⇒ επιτυχή δραστηριοποίηση και κριτική αποκωδικοποίηση της κοινωνίας

Οι ΤΠΕ ως άξονας διδακτικής λειτουργίας

Χαρακτηριστικά

- άμεση διαχείρισης πλήθους δεδομένων
- δυναμικότητα επικοινωνίας
- πολλαπλή και αλληλεπιδραστική ανταπόκριση του πλήθους των παρεχόμενων πληροφοριών

Ζητούμενο

- αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας
- δυναμικότητα κριτικής προσέγγισης εκ μέρους του/της μαθητή/τριας της «κοινωνίας της πληροφορίας» και της «κοινωνίας της γνώσης»

Δυνατότητες

- δημιουργία νέων μορφών κοινωνικής αλληλεπίδρασης μεταξύ των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας
- νέες συνεργατικές μορφές μάθησης
- επαναπροσδιορισμός μεθόδων διδακτικής προσέγγισης γνωστικών αντικειμένων

Οι ΤΠΕ ως άξονας διδακτικής λειτουργίας

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

- βοηθός, διευκολυντής
- ανάδειξη της προστιθέμενης αξίας των ΤΠΕ στη διδασκαλία
- ανάγκη καλλιέργειας νέων δεξιοτήτων
- ανάγκη επιμόρφωσης στην αξιοποίηση των ΤΠΕ

Μαθητής

- λειτουργεί ως μικρός επιστήμονας
- ενεργητική εμπλοκή σε επίλυση προβλήματος
- ανάγκη καλλιέργειας νέων δεξιοτήτων
- αλληλεπίδραση με εκπαιδευτικό και ομότιμους

Αξιοποίηση ΤΠΕ στη διδασκαλία της ΑΕΓΓ

- επικοινωνιακή και **κειμενογλωσσική προσέγγιση** των κειμένων με συμμετοχή μαθητών/τριών σε **δίκτυα μάθησης**
- ανάδειξη λογοτεχνικής και αισθητικής αξίας των κειμένων με **πολυτροπική παρουσίασή** τους
- κατανόηση των πολλαπλών ιδεολογικών, ιστορικών, **κοινωνικών και πολιτισμικών νοηματοδοτήσεων** των αρχαίων ελληνικών κειμένων και των **διαχρονικών ουμανιστικών αξιών** που περιέχουν

Σύγχρονοι γραμματισμοί και διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών κειμένων από μετάφραση - νεοελληνική απόδοση στο Γυμνάσιο

Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας των Α', Β' και Γ' τάξεων Γυμνασίου (Υ.Α. 141499/Δ2/04/11/2021-ΦΕΚ 5261/τ.Β'/2021)

Θεματικό πεδίο 4. «Το κείμενο ως πεδίο συνάντησης αρχαίου και σύγχρονου κόσμου»

- Ενότητα 4.3. Πολυτροπικότητα
- Ενότητα 4.4. Σύγχρονοι γραμματισμοί

4.3. Πολυτροπικότητα

- αξιοποίηση χαρτών, εικόνων, αναπαραστάσεων, σκίτσων, διαγραμματικών απεικονίσεων, φωτογραφιών, αφισών κ.ά.

4.4. Σύγχρονοι γραμματισμοί

- παραγωγή κειμένου, ποικίλες αναγνώσεις, κριτική ανάγνωση, συνεργατικές τεχνικές, σχέδιο δράσης, αξιοποίηση ψηφιακών τεχνολογιών κ.ά.

Σύγχρονοι γραμματισμοί και διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών κειμένων από μετάφραση - νεοελληνική απόδοση στο Γυμνάσιο

Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας των Α', Β' και Γ' τάξεων Γυμνασίου (Υ.Α. 141499/Δ2/04/11/2021-ΦΕΚ 5261/τ. Β'/2021- σελ. 67868-67869 και 67871-67872) Αρχαία ελληνικά κείμενα από μετάφραση Α' και Β' Γυμνασίου (Ομήρου, «Οδύσσεια» και «Ιλιάδα»)

Θεματικό Πεδίο	Θεματικές Ενότητες	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
4. Το κείμενο ως πεδίο συνάντησης αρχαίου και σύγχρονου κόσμου	4.3. Πολυτροπικότητα: – Αξιοποίηση χαρτών, εικόνων, αναπαραστάσεων, σκίτσων, διαγραμματικών απεικονίσεων, φωτογραφιών, αφισών κ.λπ.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εφαρμόζουν τις τεχνικές και αρχές της πολυτροπικότητας μετασχηματίζοντας το έπος. • Να διαχειρίζονται με ευχέρεια και αποτελεσματικότητα το εκάστοτε υλικό, τα χρονικά περιθώρια που τους δίνονται, τις οδηγίες που παρέχονται αλλά και τα εργαλεία, έντυπα και ψηφιακά, προκειμένου να μελετούν και να ερμηνεύουν το έπος. • Να αξιοποιούν το προτεινόμενο ψηφιακό υλικό και να επιλέγουν από εκεί τα κατάλληλα κάθε φορά στοιχεία για τη νοηματική προσέγγιση της εκάστοτε διδακτής ενότητας του έπους. • Να παρεμβαίνουν δημιουργικά στο ομηρικό κείμενο είτε αλλάζοντας λέξεις με συνώνυμες, αντώνυμες είτε δίνοντας τη δική τους νοηματική/εξελικτική εκδοχή είτε αποδίδοντας το σε πεζή μορφή. • Να εμπλουτίζουν και να αναπλαισιώνουν, σταδιακά, μέσω της μελέτης της «Οδύσσειας» και «Ιλιάδας» και της δράσης των ανθρώπων, την προσωπική τους θεωρία σχετικά με τρόπους συμπεριφοράς, σχέσεις ανθρώπων, ιδέες, οργανωτικές κοινωνικές αρχές, θρησκεία, φύση κ.ά., ώστε να αναδεικνύεται ο παιδευτικός χαρακτήρας των ομηρικών επών προς την κατεύθυνση της συμβολής στη διαμόρφωση αξιακού κώδικα των μαθητών/τριών. • Να δείχνουν ευαισθησία σε θέματα ευρύτερου, παγκόσμιου ενδιαφέροντος, όπως η ειρήνη, η γνωριμία και επικοινωνία με τους «άλλους», η διαχείριση του «διαφορετικού», η ισότητα των ανθρώπων κ.ά., με αφορμή τη μελέτη της «Οδύσσειας» και «Ιλιάδας» εκφράζοντας σχετικούς προβληματισμούς και απόψεις.
	4.4. Πολυγραμματισμοί: – Παραγωγή κειμένου, προφορικού ή/και γραπτού βάσει οδηγιών – Ποικίλες αναγνώσεις του κειμένου (δραματική, επιλεκτική, διακοπτόμενη, συνολική, νοηματική) βάσει οδηγιών – Κριτική ανάγνωση ή/και χρήση του εκπαιδευτικού υλικού (πηγές, παράλληλα κείμενα, πολυτροπικό υλικό, βιβλία αναφοράς) – Άσκηση στον προφορικό λόγο – Συνεργατικές τεχνικές – Σχέδιο δράσης – Δημιουργική παραγωγή κειμένου βάσει οδηγιών – Αξιοποίηση Ψηφιακών Τεχνολογιών – Μετασχηματισμός κειμένου βάσει κριτηρίων και οδηγιών – Αισθητική καλλιέργεια (τεχνικές δραματοποίησης, μελοποιημένες ακροάσεις, ανάληψη ρόλων) – Αναπλαισίωση προσωπικής θεωρίας – Εξέλιξη κοινωνικής και πολιτισμικής ταυτότητας	

Σύγχρονοι γραμματισμοί και διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών κειμένων από μετάφραση - νεοελληνική απόδοση στο Γυμνάσιο

Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας των Α', Β' και Γ' τάξεων Γυμνασίου (Υ.Α. 141499/Δ2/04/11/2021-ΦΕΚ 5261/τ. Β' /2021- σελ. 67874-67875) Αρχαία ελληνικά κείμενα από μετάφραση Γ' Γυμνασίου (Ευριπίδη, «Άλκηστις», «Τρωάδες»)

Θεματικό Πεδίο	Θεματικές Ενότητες	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
4. Το κείμενο ως πεδίο συνάντησης αρχαίου και σύγχρονου κόσμου	4.3. Πολυτροπικότητα: Αξιοποίηση χαρτών, εικόνων, αναπαραστάσεων, σκίτσων, διαγραμματικών απεικονίσεων, φωτογραφιών, αφισών κ.λπ.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εφαρμόζουν τις τεχνικές και αρχές της πολυτροπικότητας μετασχηματίζοντας την τραγωδία.
	4.4. Πολυγραμματισμοί: – Παραγωγή κειμένου, προφορικού ή/και γραπτού, βάσει οδηγιών – Ποικίλες αναγνώσεις του κειμένου (δραματική, επιλεκτική, διακοπτόμενη, συνολική, νοηματική) βάσει οδηγιών – Κριτική ανάγνωση ή/και χρήση του εκπαιδευτικού υλικού (πηγές, παράλληλα κείμενα, πολυτροπικό υλικό, βιβλία αναφοράς) – Άσκηση στον προφορικό λόγο – Συνεργατικές τεχνικές – Σχέδιο δράσης – Δημιουργική παραγωγή κειμένου βάσει οδηγιών – Αξιοποίηση Ψηφιακών Τεχνολογιών – Μετασχηματισμός κειμένου βάσει κριτηρίων και οδηγιών – Αισθητική καλλιέργεια (τεχνικές δραματοποίησης, μελοποιημένες ακροάσεις, ανάληψη ρόλων) – Αναπλαισίωση προσωπικής θεωρίας – Εξέλιξη κοινωνικής και πολιτισμικής ταυτότητας	<ul style="list-style-type: none"> • Να παρουσιάζουν και να σχολιάζουν τα χαρακτηριστικά του θεάτρου και τις κοινωνικές του λειτουργίες. • Να διαμορφώνουν, αναπλαισιώνουν, τροποποιούν την προσωπική τους θεωρία και άποψη για θέματα τα οποία θίγονται στην τραγωδία και προκαλούν προβληματισμό και αφορμή γόνιμου διαλόγου.

Σύγχρονοι γραμματισμοί και διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών κειμένων από μετάφραση - νεοελληνική απόδοση στο Γυμνάσιο

Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας των Α', Β' και Γ' τάξεων Γυμνασίου (Υ.Α. 141499/Δ2/04/11/2021-ΦΕΚ5261/τ. Β'/2021)

Καλλιέργεια πολυγραμματισμών και αξιοποίηση ΤΠΕ

⇒ **προστιθέμενη αξία για μαθητές/μαθήτριες** της διδασκαλίας του μαθήματος των αρχαίων ελληνικών κειμένων από μετάφραση - νεοελληνική απόδοση

⇒ **δυναμική αλλαγή:**

α) της θεώρησης του μαθήματος ως «ξεπερασμένου» και λιγότερο «χρήσιμου»

β) της ποιότητας των μαθησιακών αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τη διδασκαλία του

Αξιοποίηση των ΤΠΕ στο μάθημα των αρχαίων ελληνικών από μετάφραση - νεοελληνική απόδοση στο Γυμνάσιο

«Αξιοποίηση ή μη της εκπαιδευτικής τεχνολογίας στο μάθημα των αρχαίων ελληνικών από μετάφραση – νεοελληνική απόδοση;»

Το κρίσιμο ερώτημα είναι:

«Τι είδους πολίτες επιδιώκει να δημιουργήσει το εκπαιδευτικό μας σύστημα;»

Αξιοποίηση των ΤΠΕ στο μάθημα των αρχαίων ελληνικών από μετάφραση - νεοελληνική απόδοση στο Γυμνάσιο

Στόχος σύγχρονων εκπαιδευτικών συστημάτων

η **δημιουργία ενεργών υποκειμένων**, που

α) **αξιοποιούν κάθε μέσο επικοινωνίας** και όλους τους σημειωτικούς πόρους (κείμενα, εικόνες, μουσική κ.ά.) και

β) **κατανοούν** και χρησιμοποιούν κριτικά την πολύπλοκη **νέα επικοινωνιακή πραγματικότητα**

Αξιοποίηση των ΤΠΕ στο μάθημα των αρχαίων ελληνικών από μετάφραση - νεοελληνική απόδοση στο Γυμνάσιο

Τα αρχαία ελληνικά από μετάφραση - νεοελληνική απόδοση σε ένα σύγχρονο πρόγραμμα σπουδών. Προϋποθέσεις:

α) από την απλή παροχή γνώσεων στην **ενεργητική μάθηση**, από την παθητική απομνημόνευση στην **ανάπτυξη ικανοτήτων για γόνιμη διαχείριση της γνώσης**.

β) **καλλιέργεια σύγχρονων γραμματισμών** :

- ενθάρρυνση **δημιουργικής σύνδεσης αρχαίου και σύγχρονου** κόσμου,
- εξέταση **κοινών σημείων** της αρχαίας ελληνικής με τη νέα ελληνική γλώσσα,
- **σύγκριση** του παρελθόντος με τη σύγχρονη ζωή, και
- **πολύπλευρη ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών** για το γνωστικό αντικείμενο.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ στο μάθημα των αρχαίων ελληνικών από μετάφραση - νεοελληνική απόδοση στο Γυμνάσιο

Η αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών από μετάφραση - νεοελληνική απόδοση στο Γυμνάσιο σηματοδοτεί:

- ανάπτυξη δεξιοτήτων για την **αναζήτηση πληροφοριών**,
- **κριτική επεξεργασία και συνθετική παρουσίαση** των δεδομένων που συλλέγονται,
- **χρήση πολυτροπικών κειμένων** και ποικίλων σημειωτικών πόρων,
- πραγμάτευση ενός θέματος από **διαφορετικές οπτικές γωνίες**,
- **πειραματισμό** κατά το γράψιμο και παραστατικότητα στην παρουσίαση,
- **συνεργατική μάθηση** και ανάπτυξη πρωτοβουλιών εντός της ομάδας.

Λογισμικό «Ομηρικά Έπη»

(<https://photodentro.edu.gr/edusoft/r/8531/281?locale=el>)

Κατεβάστε επικαιροποιημένο έγγραφο με τις υπηρεσίες του Ψηφιακού Σχολείου

Όλα τα Εκπαιδευτικά Λογισμικά / Πακέτα > 2003-2015 > Έργα ΠΙ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ / ΠΑΚΕΤΟ

ΟΜΗΡΙΚΑ ΕΠΗ (Α' - Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ)

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΩ

ΜΟΙΡΑΖΟΜΑΙ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ

Ομηρικά Έπη (Α' - Β' Γυμνασίου)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η εφαρμογή τρέχει σε περιβάλλον φυλλομετρητή ιστού (Browser) και περιλαμβάνει θέματα από τα έργα το Ομήρου καθώς και το κοινωνικό τους πλαίσιο. Συγκεκριμένα το κεντρικό περιβάλλον είναι χωρισμένο στις ενότητες: Ομηρικός πολιτισμός και κοινωνία, Η θέση των θεών στον Όμηρο, Η θέση του ανθρώπου στον Όμηρο, Λογοτεχνική ανάλυση, Το ταξίδι του Οδυσσέα, Ομηρική Τροία - Το στρατόπεδο των Αχαιών, Πρόσθετο υλικό. Κάθε ενότητα περιλαμβάνει πληροφοριακό υλικό, εποπτικό υλικό και δραστηριότητες.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΠΙΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παρουσίαση θεμάτων σχετικά με τον Όμηρο και τη δράση του στην τάξη. Επίσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους μαθητές ως πηγή πληροφοριών για τη δημιουργία διερευνητικών εργασιών (projects) ή για την ενσκόληση τους με κάποιες από τις δραστηριότητες και ασκήσεις που περιλαμβάνονται

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

<http://photodentro.edu.gr/edusoft/r/8531/281>

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΟΡΟΥ

<http://photodentro.edu.gr/v/item/edusoft/8531/281>

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Ιστορία Όμηρος Ομηρικά Έπη
Αρχαία Ελλάδα

- ❖ το συγκεκριμένο λογισμικό εναλλακτικός και **σύγχρονος τρόπος διδακτικής και μαθησιακής προσέγγισης** για τα Ομηρικά έπη
- ❖ δυνατότητα **αξιοποίησης και εκτός σχολείου**
- ❖ προσφορά γνώσης **και με συμβατικό τρόπο** (διδασκαλία στην τάξη) **και online**
- ❖ καλό είναι **η αξιοποίηση να γίνεται στοχευμένα**, προκειμένου να μην ακυρώνεται η αυθόρμητη εμπλοκή μαθητών/τριών στην ανακάλυψη της γνώσης και της πλοκής του εκάστοτε μελετώμενου κειμένου

Το περιεχόμενο δομείται σε επτά (7) θεματικές ενότητες:

- 1. Ομηρικός πολιτισμός και κοινωνία** (*Αθλητικοί αγώνες, Ταφικά έθιμα, Γεύματα, Η ασπίδα του Αχιλλέα, Η καθημερινή ζωή*),
- 2. Η θέση των θεών στον Όμηρο** (*Ανθρωπομορφισμός – Ο ρόλος των θεών, Τα συμβούλια των θεών*),
- 3. Η θέση του ανθρώπου στον Όμηρο** (*Νόστος, Μήνις – Ύβρις, Η θέση της γυναίκας, Ηρωικό ιδεώδες*),
- 4. Λογοτεχνική ανάλυση** (*Ομηρική παρομοίωση, Αναγνώριση προσώπων*),
- 5. Το ταξίδι του Οδυσσέα,**
- 6. Ομηρική Τροία – Το στρατόπεδο των Αχαιών,**
- 7. Πρόσθετο υλικό** (*Σύνδεσμοι, Εικαστικό υλικό, Παράλληλα κείμενα, Γλωσσάριο*).

Το συγκεκριμένο λογισμικό:

- ✓ εφαρμόζει **νέες κατευθύνσεις στη μεθοδολογία της διδασκαλίας** (συνεργατική μάθηση, σχέδια δράσης, ανακαλυπτική/διερευνητική μάθηση κ.ά.)
- ✓ **διευκολύνει τη διαθεματική/διεπιστημονική προσέγγιση της γνώσης** (ο/η μαθητής/τρια μπορεί να συγκεντρώσει στοιχεία, συναφή ως προς τον θεματικό τους πυρήνα, από επιστημονικές και μη περιοχές)
- ✓ αξιοποιεί την **παράλληλη με το γραπτό κείμενο χρήση της εικόνας**, των διαγραμμάτων και του εικαστικού υλικού ως μέσου μετάδοσης πληροφορίας
- ✓ προϋποθέτει **στοιχειώδες επίπεδο τεχνογνωσίας** εκ μέρους του/της φιλολόγου

Σύγχρονοι γραμματισμοί και διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών κειμένων από πρωτότυπο στο Γυμνάσιο

Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας των Α', Β' και Γ' τάξεων Γυμνασίου (Υ.Α. 141499/Δ2/04/11/2021-ΦΕΚ 5261/τ.Β'/2021)

Θεματικό πεδίο 4.
«Το κείμενο ως
πεδίο συνάντησης
αρχαίου και
σύγχρονου
κόσμου»

- Ενότητα 4.4. Σύγχρονοι γραμματισμοί

4.4. Σύγχρονοι
γραμματισμοί

- παραγωγή κειμένου προφορικού ή/και γραπτού, ποικίλες αναγνώσεις του κειμένου, κριτική ανάγνωση, δημιουργική παραγωγή κειμένου, αξιοποίηση ψηφιακών τεχνολογιών κ.ά.

Σύγχρονοι γραμματισμοί και διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών κειμένων από πρωτότυπο στο Γυμνάσιο

Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας των Α', Β' και Γ' τάξεων Γυμνασίου (Υ.Α. 141499/Δ2/04/11/2021-ΦΕΚ 5261/τ. Β'/2021- σελ. 67863) Αρχαία ελληνική γλώσσα (από πρωτότυπο) Α' και Β' Γυμνασίου (Ανθολόγιο κειμένων)

Θεματικό Πεδίο	Θεματικές Ενότητες	Προσδοκώμενα Αποτελέσματα	Μαθησιακά
4. Το κείμενο ως πεδίο συνάντησης αρχαίου και σύγχρονου κόσμου	<p>4.4. Πολυγραμματισμοί:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Παραγωγή κειμένου, προφορικού ή/και γραπτού βάσει οδηγιών – Ποικίλες αναγνώσεις του κειμένου (δραματική, επιλεκτική, διακοπτόμενη, συνολική, νοηματική) βάσει οδηγιών – Κριτική ανάγνωση ή/και χρήση του εκπαιδευτικού υλικού (πηγές, παράλληλα κείμενα, πολυτροπικό υλικό, βιβλία αναφοράς) – Δημιουργική παραγωγή κειμένου βάσει οδηγιών – Αξιοποίηση ψηφιακών τεχνολογιών – Μετασχηματισμός κειμένου βάσει κριτηρίων και οδηγιών – Αισθητική καλλιέργεια	<ul style="list-style-type: none"> • Να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τα χρονικά όρια και τα εργαλεία που τους δίνονται, όπως το λεξικό, η γραμματική, τα παράλληλα κείμενα, προκειμένου να υλοποιήσουν εργασίες. • Να εφαρμόζουν με συνέπεια τις οδηγίες που τους παρέχονται για την υλοποίηση δραστηριοτήτων.	

Σύγχρονοι γραμματισμοί και διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών κειμένων από πρωτότυπο στο Γυμνάσιο

Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας των Α', Β' και Γ' τάξεων Γυμνασίου (Υ.Α. 141499/Δ2/04/11/2021-ΦΕΚ 5261/τ. Β'/2021- σελ. 67866) Αρχαία ελληνική γλώσσα (από πρωτότυπο) Γ' Γυμνασίου (Πλουτάρχου, «Παράλληλοι Βίοι: Αλέξανδρος»)

Θεματικό Πεδίο	Θεματικές Ενότητες	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα
4. Το κείμενο ως πεδίο συνάντησης αρχαίου και σύγχρονου κόσμου	4.4. Πολυγραμματισμοί: – Παραγωγή κειμένου, προφορικού ή/και γραπτού βάσει οδηγιών – Ποικίλες αναγνώσεις του κειμένου (δραματική, επιλεκτική, διακοπτόμενη, συνολική, νοηματική) βάσει οδηγιών – Κριτική ανάγωση ή/και χρήση του εκπαιδευτικού υλικού (πηγές, παράλληλα κείμενα, πολυτροπικό υλικό, βιβλία αναφοράς) – Δημιουργική παραγωγή κειμένου βάσει οδηγιών – Αξιοποίηση ψηφιακών τεχνολογιών – Μετασχηματισμός κειμένου βάσει κριτηρίων και οδηγιών – Αισθητική καλλιέργεια	<ul style="list-style-type: none"> • Να οργανώνουν τον τρόπο εργασίας τους παρουσιάζοντας τα στάδια της δουλειάς τους, όταν τους ζητηθεί, προσαρμόζοντας τη στρατηγική τους στα εκάστοτε νέα δεδομένα και ζητούμενα. • Να παράγουν πρόσθετο, πρωτότυπο εκπαιδευτικό υλικό, όπως ο εμπλουτισμός του κειμένου με εποπτικό υλικό. • Να διατυπώνουν αξιολογικές κρίσεις για σύγχρονα κοινωνικά φαινόμενα, αντλώντας επιχειρηματολογία από το αρχαιοελληνικό κείμενο. • Να δείχνουν ευαισθησία σε θέματα ευρύτερου, παγκόσμιου ενδιαφέροντος, όπως η ειρήνη, η γνωριμία και επικοινωνία με τους «άλλους», η διαχείριση του «διαφορετικού», η ισότητα των ανθρώπων κ.ά., με αφορμή τη μελέτη του κειμένου και με ανάληψη σχετικών εργασιών /δραστηριοτήτων.

Η αξιοποίηση των ΤΠΕ στο μάθημα των αρχαίων ελληνικών από πρωτότυπο στο Γυμνάσιο

Ανθρωπιστικές κλασικές σπουδές

εποχή ύστερης μετανεωτερικότητας

δεν έχουν απήχηση που τους αρμόζει

Ψηφιακά μέσα και ΤΠΕ

ένταξη στο κοινωνικο-πολιτισμικό πλαίσιο

επίδραση σε όλους τους τομείς της ζωής

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία από το πρωτότυπο

ρεύμα τεχνολογικής προσαρμογής

αναλλοίωτες ανθρωπιστικές αρχές παρελθόντος

Η αξιοποίηση των ΤΠΕ στο μάθημα των αρχαίων ελληνικών από πρωτότυπο στο Γυμνάσιο

Η επί δεκαετίες εκπαιδευτική εμμονή στη διδασκαλία της γραμματικής και του συντακτικού →

- ο υποβάθμιση του περιεχομένου των κλασικών κειμένων
- ο απαξίωση της δύναμης και δυναμικής του αρχαίου κειμένου
- ο διευρυμένη αρνητική κριτική των κλασικών γραμμάτων

→ μαθητές/τριες αναγνωρίζουν σπάνια συντακτικά φαινόμενα και αναπαράγουν νεκρούς γραμματικούς τύπους, **ωστόσο**, αδυνατούν να αποδώσουν στη νέα ελληνική το αρχαίο κείμενο ή/και να βιώσουν τη διαχρονικότητά του

→ εκσυγχρονισμός της διδασκαλίας του μαθήματος της ΑΕΓΓ, αλλά προς ποια κατεύθυνση;

Η αξιοποίηση των ΤΠΕ στο μάθημα των αρχαίων ελληνικών από πρωτότυπο στο Γυμνάσιο

- ➔ Μετατροπή του σχολείου σε χώρο πρωτοβουλίας, δημιουργίας και αναζήτησης, **προετοιμασίας δημιουργικών και σκεπτόμενων πολιτών**
- ➔ Όχι μηχανιστική **διεκπεραίωση της διδακτέας ύλης**
- ➔ **Αναπλαισίωση ρόλων**, εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών
- ➔ Επαναπροσδιορισμός διδακτικών μεθόδων, διδακτική αξιοποίηση των **ΤΠΕ προς την κατεύθυνση της διερεύνησης και της ανακάλυψης**
- ➔ Επίλυση προβλημάτων, **λήψη αποφάσεων**, πειραματισμός, **ενεργητική εμπλοκή**

Με το νέο ΠΣ κατά τη διδασκαλία του μαθήματος της ΑΕΓΓ προτείνονται:

- αποφυγή της εκμάθησης γραμματικών τύπων ή συντακτικών κανόνων, και προσπάθεια **ολιστικής και κειμενοκεντρικής προσέγγισης**,
- αποφυγή μελέτης σύντομων αποσπασμάτων και επιλογή **μελέτης ευρύτερων ενοτήτων λόγου με θεματική αυτοτέλεια**,
- αποφυγή μελέτης κειμένων αποπλαισιωμένων από τα γραμματολογικά τους συμφραζόμενα και επιμονή στη **μελέτη τους εντός του ιστορικού, κοινωνικού και πολιτιστικού πλαισίου παραγωγής**.

Στο συγκεκριμένο πλαίσιο προσέγγισης οι ΤΠΕ συνεισφέρουν:

- α) με **λογισμικά πρακτικής και εξάσκησης** (Drill and Practice)
- β) με λογισμικά **επεξεργασίας κειμένου** ή/και **εννοιολογικής χαρτογράφησης** (- οπτικοποίηση δομής, - αποδόμηση κειμένου με αντικαταστάσεις λέξεων ή φράσεων, - αντιπαραβολική μελέτη του αρχαίου ελληνικού κειμένου και της απόδοσής του στη νεοελληνική γλώσσα)
- γ) με **αρχαιογνωστικούς διαδικτυακούς ιστότοπους** (- γραμματολογικές πληροφορίες, - εικαστικό υλικό, - χάρτες, - ηλεκτρονικά λεξικά, - μεταφράσεις, - εγχειρίδια γραμματικής και συντακτικού, - σώματα κειμένων της αρχαίας ελληνικής γλώσσας)
- δ) με **ανοικτά διερευνητικά περιβάλλοντα** που προσφέρουν ποικίλες δυνατότητες μελέτης των αρχαίων ελληνικών κειμένων

Εφαρμογές ΤΠΕ και αρχαία ελληνικά από πρωτότυπο στο Γυμνάσιο

Αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών από πρωτότυπο

ανακάλυψη, συνεργασία,
συν οικοδόμηση νέας γνώσης

μαθητές/τριες δημιουργοί νέων
ψηφιακών πόρων

Αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών από πρωτότυπο

ανοικτό διερευνητικό κοινωνικο-
πολιτισμικό μαθησιακό περιβάλλον

συμμετοχή και κοινωνική
αλληλεπίδραση

Αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών από πρωτότυπο

χρήση πολυτροπικών κειμένων και
ποικίλων σημειωτικών πόρων

συνεργατική μάθηση και ανάπτυξη
πρωτοβουλιών εντός της ομάδας

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ!